

**УЧЕБНА ПРОГРАМА
ПО ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ
ЗА ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПОДГОТОВКА
В VII КЛАС**

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Хорариум часове по учебен план: 1 час седмично - 34 часа годишно.

Обучението по „Информационни технологии” (ИТ) в прогимназиален етап е насочено към овладяване на базисни знания, умения и отношения, свързани с учебната дисциплина. Тези базисни компетенции са задължителна част от техническата грамотност на съвременния млад човек и създават условия за пълноценното му реализиране в живота.

Обучението по ИТ в седми клас се явява трети етап в обучението по ИТ в прогимназиалния етап като затвърждава, надгражда и развива придобитите в пети и шести клас знания, умения и отношения.

Учебното съдържание е представено чрез очакваните резултати по теми за всяко от четирите ядра, определени чрез държавните образователни изисквания: „Компютърна система”, „Информация и информационни дейности”, „Електронна комуникация”, „Информационна култура”.

Обучението по всяко от ядра се осъществява на спираловиден принцип. Заложеното в седми клас учебно съдържание се надгражда в останалите класове. Чрез заложените теми в седми клас се цели изграждане на отговорно поведение към данните, които се обработват чрез компютърни системи, създаване на умения за работа в екип, зачитане на интелектуалната собственост.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В VII КЛАС

Основни цели на обучението на учениците по ИТ в VII клас:

1. Да знаят основните технически параметри на частите на компютърната система и да извършват настройки операционната система на ниво потребителски интерфейс.
2. Да развият умения за работа по проект в екип и представяне на резултатите.
3. Да създават интегрирани документи съдържащи текст, графични изображения и таблици по зададени теми като използват информация получена по електронен път или чрез традиционни средства за обмен на информация.
4. Да съхраняват и отпечатват компютърни документи.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ (колони 1 и 2 от приложението).

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ (колони 3, 4 и 5 от приложението).

V. СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ ПО ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В VII КЛАС.

Преди започване на обучението на учениците в седми клас е необходимо да бъде направена проверка за входно ниво на знанията и уменията на учениците. Проверката на входното ниво има за цел да послужи за ориентир на учителя как да организира своята работа, така че да се постигнат целите заложи в колона 3 на учебната програма. И да може да се определи в края на шести клас напредъка в овладяването на основните компютърни умения. Основни акценти в оценяване постиженията на учениците в VII клас е върху придобиването на практически умения за реализирането на определена задача на компютъра.

Самият процес на реализация на поставената задача е труден за оценяване при групово работа в клас, поради невъзможността учителят да следи едновременно работата на всички ученици. Ето защо оценяването на постиженията на учениците става на база завършени проекти (учебни задачи) по отделните теми, а не изпълнението на една или друга задача, която е елемент от работата по проект. Наличието на краен резултат, който отговаря на първоначално поставената задача, е достатъчно основание да се счита, че ученикът притежава необходимите знания и умения за работа с изучаваните технологии.

Като писмена форма на оценяване могат да бъдат използвани чек листове за проверка на знанията по предмета. Наличието на изброени твърдения, с които ученикът трябва да се съгласи или отхвърли, е лесно за разбиране от обучаемите и позволява реализирането на самооценка от тяхна страна. За самооценка могат да се използват и електронни тестови варианти.

Проверката на знания в устна форма може да бъде направено чрез диалог, в който се поставят въпроси от учителя или другите ученици, свързани с реализирането на поставената задача, а не върху обясняването на основни принципи и понятия. Тук е препоръчително оценката на преподавателя да бъде направена в качествена, а не в количествена форма.

VI. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ.

Обучението по ИТ в VII клас се извършва основно на практическа основа. Провеждането на часове в изцяло лекционна форма не е препоръчително. Когато е необходимо наличието на такъв учебен час, учителят трябва да осигури наличието на активни фази, в които учениците да споделят своите знания или виждания по разглежданата тема.

Акцентът при работата трябва да бъде върху разработването на учебни задачи, под формата на тематични проекти, чрез които се усвоява трайно и осъзнава предназначението на инструментариума в използваното програмно средство, е не върху механичното изпълнение на последователност от стъпки. Представянето на един или друг инструмент, команда или функция от изучаваното софтуерно средство става на базата необходимостта от неговото използване при решаване на конкретната задача, по която се работи. Ето защо подборът на задача за реализация в клас трябва да бъде направен така, че да осигури възможността за представянето на новото средство.

Изучаването на ИТ в VII клас е насочено към успешното използване на тези технологии в подпомагане усвояването на учебното съдържание от предметите, изучавани в задължителната подготовка. Това от своя страна определя избора на теми за реализация да бъде тясно свързано с изучавания в момента материал по различни учебни дисциплини от VII клас.

Важен момент е обучаемите да работят по учебни задачи, които са постижими в рамките на един учебен час. Това може да бъде постигнато като се използват готови модели на документи, в които те трябва да редактират, коригират или променят съдържателната част с цел постигане на определен краен резултат. Този резултат

трябва да бъде в явен вид и разбираем за обучаемите. Това налага изборът на учебна задача да бъде съобразен с възрастовите особености на обучаемите.

VII. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ И БРОЙ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ ТЕМИ В УЧЕБНИКА ПО ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА VII КЛАС:

Компютърна система

1. Основни технически параметри на частите на компютърна система.
2. Настройки на операционната система на ниво потребителски интерфейс.

Защита на данните в компютърната система

3. Средства и методи за защита на информация. Използване на антивирусни програми.

Електронни таблици

4. Проектиране, създаване и форматиране на електронна таблица.
5. Основни операции с клетки и области в електронна таблица. Работни листове.
6. Сортиране на данни по зададени критерии. Търсене и замяна на данни. Логически оператори.
7. Основни типове диаграми. Графична интерпретация на данните.
8. Отпечатване на таблица и на отделни части от нея.

Компютърна текстообработка

9. Въвеждане на текст, съдържащ специални знаци и символи.
10. Създаване и оформяне на таблици със средствата на текстообработваща програма.
11. Въмъкване, оформяне и позициониране на нетекстови обекти в текстов документ – художествен надпис, графична форма, текстово каре, рамка.
12. Прехвърляне на данни между няколко текстови документа.

Компютърна презентация

13. Създаване на компютърна презентация по зададена тема. Използване на звукови ефекти, диаграми и таблици.
14. Запазване на презентация в различни файлови формати.
15. Правила за представяне на презентация пред публика.

Интернет

16. Същност на глобалната мрежа Интернет. Основни начини за достъп до Интернет.
17. Работа с програма за комуникация в реално време. Правила за сигурност на децата в Интернет.

Работа по проект

18. Основни правила и дейности при разработване на проект. Темати за проект.
19. Използване на Интернет и други носители на информация и ресурси за нуждите на проекта. Зачитане на авторските права на готовите материали.
20. Защита на проект.

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание (теми, понятия, контекст и дейности, междупредметни връзки)			
Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия по теми	Контекст и дейности (за цялата програма)	Възможности за междупредметни връзки (за цялата програма)
КОМПЮТЪРНА СИСТЕМА	<p>Стандарт: Отнася се внимателно и отговорно към компютъра, периферните устройства и носителите на информация</p> <p>Стандарт: Разпознава и реагира по подходящ начин на съобщения, издавани и извеждани от приложения и/или операционната система:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знае често срещаните съобщения, които възникват при работа с антивирусна програма; - реагира подходящо на съобщенията. 	<p>Учениците трябва да усвоят:</p> <p>Тема 1. Компютърни системи</p> <p>Очаквани резултати за темата:</p> <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знае основните технически параметри на частите на компютърната система и как те влияят на нейната производителност; - може да разчита обява за продажба на компютърна система; - извършва настройки операционната система на ниво потребителски интерфейс 	<p>По Т1.</p> <p>процесор, тактова честота, памет, оперативна памет (RAM), постоянна памет (ROM)</p>	<p>На ученикът трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разчита технически параметри на компютърна система, представени в обява; - прави справка и обяснява какви са техническите параметрите на компютърната система, която използва; 	<p>КОО „Бит и технологии”</p>

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание (теми, понятия, контекст и дейности, междупредметни връзки)			
Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия по теми	Контекст и дейности (за цялата програма)	Възможности за междупредметни връзки (за цялата програма)
ИНФОРМАЦИЯ И ИНФОРМАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ	<p>Стандарт: Създава, обработва и съхранява графична, текстова и звукова информация и я комбинира:</p> <ul style="list-style-type: none"> - създава, редактира и форматира интегриран документ; - извършва операции между различни приложни програми. <p>Стандарт: Използва компютърни програми за работа с текст, графика, звук, видео, таблици презентация и тяхното комбинирание:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знае основното предназначение и възможности на програмите за компютърна графика, текстообработка, ел. таблици и презентации; - изброява и обяснява основните понятия и дейности, свързани с използваните програми 	<p>Тема 2. Защита на данните в компютърната система</p> <p>Очаквани резултати за темата:</p> <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> - познава същността на компютърните вируси; - средствата и методите за защита на информацията; - използва антивирусна програма, като извършва необходимите настройки в антивирусна програма; - познава и разбира съобщенията на системата за защита; - изброява предимствата и недостатъците при използване на файлове от различни източници; 	<p>По Т2.</p> <p>вирус, сканиране за вируси, антивирусна програма, защита на информация, настройка на програма</p>	<ul style="list-style-type: none"> - обяснява последствията, които могат да настъпят за данните и компютъра в резултат на намесата на вирус; - извършва настройки на антивирусната програма, инсталирана на компютъра; - наблюдава процеса на сканиране за вируси и действията, които се предприемат при тяхното откриване 	

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание (теми, понятия, контекст и дейности, междупредметни връзки)			
Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия по теми	Контекст и дейности (за цялата програма)	Възможности за междупредметни връзки (за цялата програма)
ЕЛЕКТРОННА КОМУНИКАЦИЯ	<p>Стандарт: Използва основни услуги на Интернет чрез специализиран софтуер</p> <p>Стандарт: Осъзнава значението на електронната комуникация за развитие на обществото</p>	<p>Тема 3: Електронна таблица</p> <p>Очаквани резултати за темата:</p> <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проектира, създава и променя таблица с различна структура; - знае основни типове данни и начините за тяхното представяне в ЕТ; - извършва основни операции с клетки и области в ЕТ; - обединява клетки, разполага съдържание на клетка на няколко реда; - сортира данни по зададени критерии в ЕТ; - извършва търсене и замяна на данни в ЕТ; - използва няколко работни листа в ЕТ, като извършва основни операции с тях; - познава основни типове 	<p>По ТЗ. работен лист, графика, диаграма, заглавие, скала, легенда, адресиране, логическа функция, логически оператор, хистограма, антетка</p>	<p>-въвежда надписи за скали, етикети, легенда, заглавие; – хоризонтално и вертикално центриране, полета, постоянна антетка, маркирана област, избрани страници, диаграми; задава местоположение то на диаграмата (в същия работен лист или в друг);</p>	<p>Математика Физика и астрономия Химия и опазване на околната среда</p>

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание (теми, понятия, контекст и дейности, междупредметни връзки)			
Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия по теми	Контекст и дейности (за цялата програма)	Възможности за междупредметни връзки (за цялата програма)
ИНФОРМАЦИОННА КУЛТУРА	<p>Стандарт: Знае и където е възможно употребява български термини при описание на дейностите, извършвани с компютърна система и компютърна мрежа:</p> <p>- знае съответстващата българска терминология при описание на дейности в работата с приложни програми.</p> <p>Стандарт: Познава и спазва правилата за безопасна работа с компютър и компютърна мрежа</p>	<p>диаграми и тяхното предназначение;</p> <ul style="list-style-type: none"> - създава и оформя диаграми и графики за графична интерпретация на данните; - подготвя електронна таблица за печат; - отпечатва таблица и избрани части от нея. <p>Тема 4: Компютърна текстообработка</p> <p><u>Очаквани резултати за темата:</u></p> <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вмъква символи и специални знаци в текста; - създава и оформя таблици със средствата на текстообработващата програма; - вмъква, оформя и позиционира различни не текстови обекти в текстов 	<p>По Т4:</p> <p>художествен надпис, рамка на листа, графична форма, текстово каре, специални символи, таблица, разделяне на клетка,</p>	<p>- въвежда текст на български език, съдържащ специални знаци и символи;</p> <p>- работи по създаването на текстов документ, съдържащ няколко различни по тип обекта (грамота, диплом);</p>	<p>Български език</p> <p>Чужди езици</p>

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание (теми, понятия, контекст и дейности, междупредметни връзки)			
Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия по теми	Контекст и дейности (за цялата програма)	Възможности за междупредметни връзки (за цялата програма)
	<p>- знае и спазва правилата за безопасна работа с компютърни системи и ИТ, осигурявайки собствената си и на другите безопасност</p> <p>- правилната експлоатация на компютърната техника.</p> <p>Стандарт: Знае основни начини за търсене, използване и обработване на информация при решаване на учебни задачи:</p>	<p>документа;</p> <p>- прехвърля данни между няколко отворени текстови документа.</p>	<p>обединяване на клетки, форматиран е на клетка,</p>	<p>- прехвърля текст между няколко текстови документа, създадени предварително;</p> <p>- създава, форматира и въвежда текст в таблица в текстов документ</p>	
	<p>- Умее да търси и подбира подходяща информация</p> <p>Стандарт: Зачита правото на интелектуална собственост при използване на програми, файлове с данни и работа в компютърна мрежа</p> <p>- разбира правото на ползване на лицензирани програмни продукти;</p> <p>- разбира проблема за авторските права от правен, етичен и естетичен характер при копиране, тиражиране и</p>	<p>Тема 5: Компютърна презентация</p> <p>Очаквани резултати за темата:</p> <p>Ученикът:</p> <p>- използва звукови ефекти в презентация;</p> <p>- вмъква в презентация обекти от различен тип;</p> <p>- знае правилата за представяне на презентация пред публика;</p>	<p>По Т5:</p> <p>звуков ефект;</p>	<p>- създава компютърна презентация по тема, зададена от учителя;</p> <p>- вмъква в слайдовете графични обекти, художествен текст, диаграми, таблици и др.</p> <p>- представи</p>	<p>Всички предмети, в които е възможно да бъде представен в структуриран вид изучавания материал</p>

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание (теми, понятия, контекст и дейности, междупредметни връзки)			
Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия по теми	Контекст и дейности (за цялата програма)	Възможности за междупредметни връзки (за цялата програма)
	<p>разпространение на информация</p> <p>Стандарт: Има представа за същността на компютърните вируси, възможностите за предпазване от тях и отстраняването им:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знае предимствата и недостатъците на средствата за защита на информацията - подбира подходящи за решавания проблем параметри и настройки на антивирусна програма; <p>Стандарт: Аргументира избора си на информационни средства при решаване на образователни задачи самостоятелно и в екип</p> <ul style="list-style-type: none"> - знае различни информационни средства - обосновава избора на информационни средства <p>Стандарт: Защишава и</p>	<ul style="list-style-type: none"> - представя и защитава презентация пред публика; - записва презентацията в различни файлови формати. <p>Тема 6 Интернет</p> <p><u>Очаквани резултати за темата:</u></p> <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира същността на Интернет като глобална компютърна мрежа; - знае основните начини за достъп до Интернет; - използва указател на полезни интернет адреси - зачита правото на лична неприкосновеност в Интернет - използва възможности за комуникация в реално време в Интернет; 	<p>По Т6:</p> <p>модем, достъп, потребителско име, парола, наета линия, неограничен достъп, разговори в реално време, псевдоним</p>	<p>създадената от него презентация пред публика.</p> <ul style="list-style-type: none"> - обяснява възможностите на Интернет и начините за достъп до мрежата; - създава и използва указател на полезните интернет адреси; - работи с програма за комуникация в реално време. 	

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание (теми, понятия, контекст и дейности, междупредметни връзки)			
Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2	Колона 1	Колона 2
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия по теми	Контекст и дейности (за цялата програма)	Възможности за междупредметни връзки (за цялата програма)
	<p>популяризира идеите си чрез разнообразни информационни средства, като спазва етичните норми</p> <p>1.Знае:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основните моменти при защита на собствена теза и оспорването на чужда - средства и методи за популяризиране на идеите си - проявява разбиране и уважение към различни позиции и идеи <p>2.Умее:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аргументирано да излага собствена теза и подкрепя или оспорва чужда 	<p>Тема 7: Работа по проект</p> <p><u>Очаквани резултати за темата:</u></p> <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знае основните правила и дейности при разработване на проект; - реализира проект в група или екип, като използва Интернет, различни носители на информация и други ресурси - копира обект от едно приложение в друго; - зачита авторските права на готовите материали, които използва; 	<p>По Т7:</p> <p>проект, ресурсни материали</p>		